

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.346/2015/18. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év április hó 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év szeptember hó 28. napján kelt 14.B.219/2015/23. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekinti kiszabottnak.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés helyesen a vádlottra vonatkozik.

A lakcímváltozással kapcsolatos bejelentési kötelezettségre vonatkozó figyelmeztetését mellőzi.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 21.320.- (huszonegyezer-háromszázhusz) Ft bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2015. szeptember hó 28. napján kihirdetett 14.B. 219/2015/23. számú ítéletével a **vádlottat** bűnösnek mondta ki emberölés büntetében (1978. évi IV. tv. 166.§ (1) (2) bekezdés d.) pont), ezért mint erőszakos többszörös visszaesőt életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy az elítélt a büntetésből legkorábban 30 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a

kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosításért, annak megállapítása végett, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, a vádlott és védője téves minősítés miatt és enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 1167/2015/1. számú átiratával az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlott és védője fellebbezését nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint a törvényszék az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, az ügy megítéléséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte. Részletes és logikus indokát adta mérlegelési tevékenységének, részletezte, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el. A megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekmény jogi minősítése is törvényes. Az időmúlást enyhítő körülményként értékelte a törvényszék, holott a bűncselekmény elkövetése óta eltelt idő nem tekinthető hosszúnak. A fő- és mellékbüntetés neve és mértéke megfelelő. Az erőszakos többszörös visszaeső vádlott kiemelkedő tárgyi súlyú cselekményt követett el korábbi szabadságvesztés büntetése töltése alatt egy nála gyengébb fizikumú személy sérelmére hosszan tartó bántalmazással, ezért feltételes szabadságra bocsátásának kizárása indokolt az 1978. évi IV. tv. 47/A.§ (1) és (3) bekezdései alapján. Indítványozta, hogy az ítélőtábla a törvényszék ítéletét nyilvános ülésen eljárva - melyen az ügyész nem kíván részt venni - változtassa meg akként, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségét zárja ki.

A nyilvános ülésen a vádlott bejelentette, hogy kirendelt védőjét nem fogadja el, családtagja védőt kíván meghatalmazni. Hivatkozott 2015. júniusában kezdődött betegségére, amelynek következményeképpen mozgása nehezített. Ekörben egy fizioterápiára utaló fürdési engedélyt csatolt. Az orvos-szakértői véleményt nem tartotta elfogadhatónak, véleménye szerint 40 percnyi idővel nem tudnak elszámlolni. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által helytelenül terhére rótt cselekményt nem követte el. Véleménye szerint a szem tükrözi a jellemet, a szeméből látható, hogy ilyen cselekmény elkövetésére nem képes.

A vádlott védője perbeszédében indítványozta, hogy az ítélőtábla az ügyészi fellebbezésben foglaltakat utasítsa el. Elsődlegesen felmentésre tett indítványt a vádlott vallomásának elfogadásával, másodlagosan halált okozó testi sértés büntette megvalósulására hivatkozott. Álláspontja szerint a partvisnyéllel, papuccsal történő bántalmazás a börtönviszonyok között ismert csicskáztatás fogalomkörébe tartozik, mely mindennapos tevékenység. A halál bekövetkezéséhez vezető rúgást szükséges értékelni, ezzel kapcsolatosan pedig arra kell következtetni, hogy a vádlott nem kívánta a sértett halálát, és nem is nyugodott bele, hogy meghalhat, szándéka testi sértés okozására irányult. Hivatkozott a közelmúlt jogerős döntései közül az izsáki rendőrsőn történt bántalmazásra, melynek kapcsán a másodfokon eljáró ítélőtábla emberölés büntette helyett halált okozó testi sértés büntetében állapította meg a rendőr terheltek felelősségét azon indokolással, hogy a megállapított intenzitással korábban is történt hasonló tettelegesség, halálos eredmény soha nem következett be, ezért a terheltek tudata nem fogta át a halál bekövetkeztének lehetőségét. Harmadlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán ártatlanságának adott hangot.

Az ellentétes irányú perorvoslatok nem vezettek eredményre.

Az ítélet tábla a Be. 361.§-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján a törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. A figyelmeztetések törvényesek voltak, az arra adott válaszok is minden esetben rögzítésre kerültek. A vádiratban az ügyészség több tanú vallomásának Be. 217.§ (3) bekezdés h.) pontja szerinti felolvasására tett indítványt, mely lehetőséggel a törvényszék **tanú1** kivételével élt. **tanú1** személyes kihallgatásától eltekinteni nem lehetett. A törvényszék a releváns bizonyítást lefolytatta, a vádlott további bizonyítási indítványait helytállóan utasította el, ekörben indokolása az ítélet 38. oldal 2. bekezdésétől helytálló.

A terhelt az eljárás nyomozati szakaszában több alkalommal kifogásolta a kirendelt védő tevékenységét, első alkalommal **védő1** kirendelt védő személyét nem fogadta el. A nyomozati iratok 1017-19. oldalára befűzött jelentés tartalma szerint folytatólagos gyanúsított kihallgatását azért nem lehetett érdemben fogantatosítani, mert az ügy előadójával szemben agresszív magatartást tanúsított a védővel kapcsolatos problémák miatt, az új védő kirendelése iránti kérelmét elutasító határozatot egyéb iratok mellett nem vette át. **védő1**-t nem fogadta el, kijelentette, hogy neki nincs védője. Ez alkalommal védőként **védő2** kirendelését követelte, amelynek a hatóság nem tett eleget. Új védő kirendelése iránti indítványát a nyomozóhatóság a nyomozati iratok 1059. oldalára befűzött határozattal utasította el. Utóbb **védő1** kirendelése megszüntetésre került, a nyomozóhatóság **védő3**-t rendelte ki.

A vádlott az elsőfokú bírósági eljárásban ismét sérelmezte a kirendelt védő személyét, az első tárgyaláson (12. számú jegyzőkönyv 2-3. oldala) nem tartott igényt **védő3**-re, más védő kirendelését kérte, mely indítványnak az elsőfokú bíróság nem adott helyt. A tárgyalás végén a vádlott már úgy nyilatkozott, hogy másik védő kirendelésére vonatkozó indítványát visszavonja. (20. oldal 3. bekezdés)

Megállapítható, hogy az első tárgyaláson **védő3**, a második tárgyalástól helyettesítési meghatalmazással **védő3** helyett **védő4** ügyvéd látta el a vádlott védelmét. A bizonyítási eljárás befejezését megelőzően (23. jegyzőkönyv 4. oldal utolsó bekezdés, 5. oldal első bekezdés) **védő4**-re nem tartott igényt a vádlott, ügyvédcserét kért. Közölte, hogy fogadott ügyvédje **védő5**, meghatalmazást azonban nem csatolt.

A másodfokú eljárásban már **védő4** személyét és tevékenységét sérelmezte, másik védőt kért, ezen túl bejelentette, hogy családtagja védőt kíván meghatalmazni. Az ítélet tábla megállapította, hogy annak ellenére, hogy több mint 2 hónappal ezelőtt kézhez kapta a nyilvános ülésre szóló idézést, nem gondoskodott védő meghatalmazásáról. A kirendelt védő, aki a törvényszék előtt eljár, és perbeszédet tartott, felkészülten jelent meg a nyilvános ülésen, ezért a terhelt védelemhez való joga nem sérül, a védővel kapcsolatos indítványa elutasításra került. Az eljárás ésszerű időn belül történő befejezése a bíróság kötelessége, egyben a vádlott joga, a terhelti magatartás az előzményekre is figyelemmel rosszhiszemű, perelhúzó jellegű.

A törvényszék a tényállást kellő részletességgel, megalapozottan állapította meg, az lényegében teljes, iratellenes megállapítást és téves logikai következtetést nem tartalmaz, az csupán a személyi részt illetően szorul kiegészítésre:

A vádlott a büntetés-végrehajtás keretei között fizioterápiás kezelésben részesül. (másodfokú nyilvános ülésen benyújtott irat tartalma alapján)

A vádlott erkölcsi bizonyítványának adatai alapján a személyi rész kiegészítendő azzal, hogy helyesen a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségét az elsőként és másodikként jelzett elítélések alapozzák meg, a további, a harmadikként feltüntetett elítélés a vádlott további büntetése.

Jelenleg a Nagykováti Járásbíróság előtt lopás büntette (vád: Nagykováti Városi Ügyészség B.2050/201062.) miatt folyik vele szemben eljárás.

Az elsőfokú bíróság által jelzett összbüntetést a vádlott 2013. március hó 13. napján töltötte ki.

A tényállás ezen kiegészítéssel teljes, az a Be. 351.§ (1) bekezdése alapján a felülbírálat alapját képezte.

A rendelkezésre álló bizonyítékokat a törvényszék irathűen sorolta fel, azokat helyesen mérlegelte. Meggyőző indokát adta annak, hogy a vádlott tagadásával szemben miért **tanú1** tanúvallomására, a büntetés-végrehajtási intézetben készített biztonsági kamera felvételének adataira, az igazságügyi orvos-szakértői vélemény megállapításaira és az okirati bizonyítékokra alapította alapvetően a tényeket. **tanú1** tanú nyilatkozatát fokozottan kellett vizsgálni, hiszen a történések jelentős része alatt a zárkában tartózkodott, és bár **vádlott** egyetlen alkalommal sem tett reá terhelő nyilatkozatot, felelőssége felvetődött. A vallomás értékelése során az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az elfogadható, mert alátámasztható a biztonsági kamera felvételének adataival, az orvos-szakértői véleménnyel valamint **tanú2** nyilatkozatával. A további tanúvallomások - **tanú3** orvos-tanú kivételével - ugyancsak a vádlotti felelősség alátámasztására voltak alkalmasak. Helytállóan vetette el a törvényszék **tanú3** nyilatkozatát. **tanú4** és **tanú5** tanúk vallomásának értékelésénél is megfelelő körütekintéssel járt el az elsőfokú bíróság. Szem előtt tartotta, hogy e tanúk ellen is büntetőeljárás folyt jelen ügygel összefüggésben, munkaviszonyukat megszüntették. Ennek ellenére alapvetően alátámasztották **tanú1** és **tanú2k** vallomását. Az orvos-szakértői vélemény megállapításait illetően semmilyen kétség nem vetődött fel, a szakértők tárgyaláson történő kihallgatása alkalmával a vádlott észrevételeit megtette, kérdései megválaszolásra kerültek (12. számú jegyzőkönyv 17-19. oldaláig). A vádlott új szakértő kirendelése iránti indítvány a korábban is jelzettek szerint helyesen került elutasításra (23. számú jegyzőkönyv 2. oldal 3. bekezdés).

A tényállás megállapítása során a másként történés lehetőségét az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésekor helytállóan zárta ki, azzal a másodfokú bíróság is egyetértett. Indokolási kötelezettségét a törvényszék megfelelően teljesítette.

Tekintettel arra, hogy a védő elsődleges indítványa a bizonyítékok felülmérlegelésére irányult, arra pedig megalapozottan megállapított tények mellett a másodfokú eljárásban nincs mód, a felmentésre irányuló fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése is törvényes.

Megfelelő az ítélet indokolása atekintetben, miért nem kedvezőbb a vádlottra a 2013. július hó 1. napjától hatályba lépett új büntetőtörvény (Btk.), az 1978. évi IV. tv. 2.§-a alapján az elkövetés idején hatályos törvény szerint kellett a cselekményt elbírálni. A Btk. 44.§ (2) bekezdés a.) pontja alapján a vádlottat a feltételes szabadság kedvezményéből ki kellett volna zárni, ezért az új törvény alkalmazása, mint kedvezőbb, fel sem vetődhet.

Helyesen állapította meg a törvényszék a terhelt erőszakos többszörös visszaeső minőségét is, melynek megállapítása az 1978. évi IV. tv. 138.§ 17. pontján alapul. Eszerint erőszakos többszörös visszaeső az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el. Személy elleni erőszakos bűncselekmény a rablás, az erőszakos közösülés büntette és az emberölés büntette is. Mindezek alapján megállapítható, hogy a Gödöllői Városi Bíróság 10.B.520/1999/45. számú, a Gödöllői Városi Bíróság 10.B.500/2008/68. számú ítéletével elbírált cselekmények, valamint jelen ügyben elkövetett cselekmény megalapozza a terhelt erőszakos többszörös visszaeső minőségét. A Legfelsőbb Bíróság 83/2010.Bk. véleményében írt feltételek is megállapíthatók.

Tekintettel arra, hogy az ügyész perbeszédében célzatosnak nevezte a vádlott emberölési magatartását, a védő pedig halált okozó testi sértés büntetében kérte a felelősség megállapítását, az alábbiak rögzítése szükséges.

Egyenes szándék esetén az elkövető kifejezetten a halálos eredmény elkövetése céljából cselekszik. Mindez az ítélet tábla megítélése szerint nem állapítható meg. Az elkövetésnek nem volt eszköze, a bizonyítás során az orvos-szakértői vélemény alapján egyetlen sérüléshez kapcsolódóan merült fel eszközhasználat lehetősége, melyet az elsőfokú bíróság tényként nem állapított meg. A bántalmazás több napon keresztül, elhúzódóan valósult meg, számtalan kisebb zúzódásos, hámfosztásos, hámkarcolásos sérüléssel is járva, melyből éppen az a következtetés vonható le, hogy a vádlott nem kívánta a sértett halálát, mert ha kívánta volna, annak elérésére akár egyetlen ütéssel, rúgással életfontosságú szerv irányába célozva lehetősége lett volna. Nem utaltak egyenes szándékára kijelentései sem. A számtalan sérülést eredményező bántalmazás többnyire kis-közepes erővel történt, csupán egyetlen sérüléshez, a májrepedéshez kapcsolt az orvos-szakértő nagy erejű behatást, mely ugyancsak az egyenes szándék hiányára utal.

Helyesen fejtette ki a törvényszék ítélete 36. oldal első bekezdésében, hogy az eszköztelenség, a számtalan ütés, rúgás, megtaposás, lerántás a jóval gyengébb fizikumú és idősebb sértett vonatkozásában az eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés büntette megállapítására ad alapot. A védői érveléssel szemben az eshetőleges szándék megállapítható, mert a vádlott észlelte a sértett állapotát, **tanú1**tal ugyan közölte, hogy csak szimulál, de az elernyedtt testet már az ágyra sem tudta felrakni. Ezen túl **tanú1** még figyelmeztette is a sértett állapotára, kérte, hogy a cselekményt hagyja abba. Ezután a sértettet még a földre lökte, nagy erővel belerúgott. Személyiségszerkezetét, motivációját is figyelembe véve, melyet a törvényszék a 36. oldal 3. bekezdésében fejtett ki, arra

kell következtetni, hogy tudata átfogta a halál bekövetkezte lehetőségét, abba belenyugodva cselekedett. (1978. évi IV.tv.13.§ II. fordulat)

A fent írtakra figyelemmel nyilvánvaló, hogy a vádlott szándéka nem csupán testi sértésre irányult, a halálos eredmény vonatkozásában nem csupán gondatlansága állt fenn, ezért a védő által megállapítani kért halált okozó testi sértés büntette fel sem merülhet.

A különös kegyetlenséggel történő elkövetés körében az ítélet 36. oldal 5. bekezdésében kifejtettek helytállóak.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket a törvényszék többnyire helyesen sorolta fel. Az enyhítő körülmények köréből mellőzni szükséges az időmúlást, melynek tartama nem alapozza meg enyhítő körülménykénti értékelhetőségét.

A Btk. 37.§ szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

Az ügy körülményeire figyelemmel az egyéni megelőzés hangsúlyosabb a generális prevenciónál. Mindennek figyelembevételével a vádlott korát is szem előtt tartva az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjának 30 évben történő megjelölése mellett elégséges a büntetés céljának eléréséhez, a vádlott feltételes szabadság kedvezményéből történő kizárása még az ügyészi indítványban foglalt indokok figyelembevétele melle sem szükséges.

A járulékos kérdések körében az elsőfokú bíróság ítélete ugyancsak megalapozott.

A fent írtakra figyelemmel a törvényszék ítéletét az ítélőtábla a Be. 361.§-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéletrendelkező része nem tartalmazza a közügyektől eltiltás mellékbüntetés jellegét, ezért azt az ítélőtábla megjelölte. Tévesen elítéltként hivatkozik a vádlottra a feltételes szabadság kedvezményével kapcsolatosan, mely ugyancsak módosításra szorult, e megnevezés kizárólag a jogerős ítélettel elbírált cselekmény elkövetője esetében helytálló.

A lakóhely megváltoztatásának bejelentésével összefüggő figyelmeztetés nem tartozik az ítélet rendelkező részébe, a Be. 258.§ (2) bekezdése kifejezetten megjelöli az ide tartozó rendelkezéseket. Jelen ügyben a figyelmeztetésnek relevanciája sincs, hiszen a vádlott büntetését töltötte, majd előzetes letartóztatásban volt, a nem jogerős ítélettel kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés mellett a lakcímbejelentésre vonatkozó rendelkezés felesleges.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú bíróság érdemi határozatának kihirdetéséig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe az ítélőtábla az 1978. évi IV. tv. 99.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámította.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján megállapította, annak viselésére a Be. 338.§ (1) bekezdése alapján a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte.

Budapest, 2016. április hó 21. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Ujvári Ákos sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember hó 28. napján kihirdetett 14.B.219/2015/23. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.346/2015/18. számú végzése folytán 2016. április hó 21. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. április hó 21. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Csokona Éva
tisztviselő